

KREUPELE HANS

door

A. LUYKEN - KLOPPERT

Rie
Peinderhoff

G.F. CALLENBACH N.V. NIJKERK

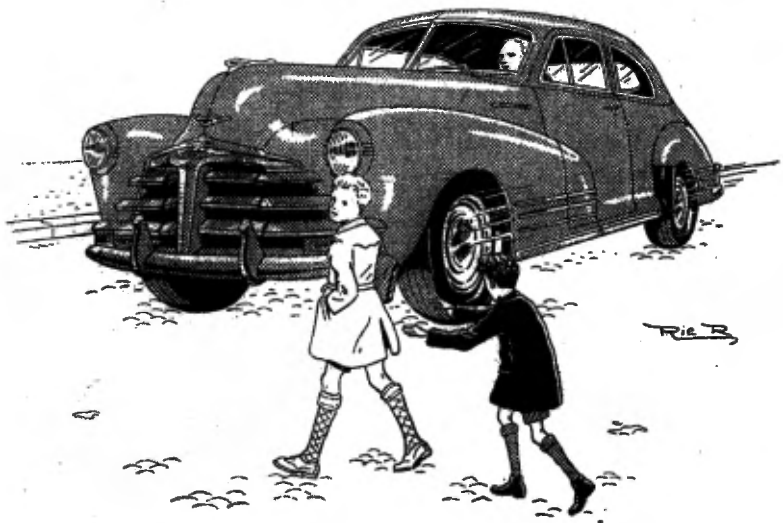
KREUPELE HANS

DOOR

A. LUYKEN-KLOPPERT

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

Tekeningen van Rie Reinderhoff

Door één der straten van een buitenwijk in een kleine stad liep een jongen.

Zijn leeftijd was moeilijk te bepalen.

Hij was klein en tenger, als een kind van acht à negen jaar. Maar het gezicht met de ernstige trekken deed hem ouder lijken. Zijn hoofd en rug waren gebogen, om beter tegen de wind in te kunnen lopen. De kraag van zijn schamel jasje stond omhoog. En hij trok zijn hoofd nog wat dieper in de schouders.

Gestadig viel een koude regen uit de loodgrijze hemel. De enkele mensen, die zich ook op de straat bevonden, liepen zo vlug mogelijk. Iederéén verlangde naar de warme huiskamer.

In enkele huizen brandde reeds het licht, om de somberheid van buiten uit te sluiten. De voortuintjes van de huizen zagen er troosteloos uit. Hier en daar hing, aan de overigens kale takken der bomen, nog een enkel vergeeld, dor blad. Zij ritselden door het regelmatige getik van de regendroppels, die er opvielen en weer aflieden. Eén enkele windvlaag en ook deze zouden van de takken afvallen.

De straatstenen waren zwartglimmend van het water. Grote plassen lagen op de straat. Niemand lette op de kleine jongen, die daar moeizaam voortliep.

Hij trok met zijn rechterbeen en sleepte het soms over de straat.

Een zware tas met boodschappen hing aan zijn linkerarm.

Hij had moeite zich op de been te houden. Telkens gleed hij uit. Vooral nu de straten nat en glad waren. Een pijnlijke trek kwam op het witte gezichtje. In de blauwe ogen blonk een traan. Zijn been, o, zijn arm been, het deed zo'n pijn.

En de zware tas hing als lood aan zijn arm. De kreupele jongen bleef stilstaan. Even rusten. Hij zette de tas op een stenen muurtje van een voortuintje. Hij wreef zijn arm, die pijn deed van het dragen en blies toen in zijn koude handen. Hij keek eens rond. Hoe veilig en warm was het in de huiskamers achter de gesloten gordijnen. Hier en daar straalde licht door een kier. Buiten werd het steeds donkerder en de regen bleef vallen.

Aan de overkant van de straat ging een deur open, er kwam iemand thuis. In de gang brandde een helder licht. En dat wierp een brede lichtstraal over de straat. En in dit plotselinge licht schitterden en dansten de regendroppels op de gladde stenen.

De deur sloeg weer dicht.

De jongen begon ook naar huis te verlangen. Naar zijn moeder en zusje en de kleine, warme kamer. Maar eerst

moest hij de boodschappen nog wegbrengen. Hij hing de zware tas weer aan zijn arm en strompelde verder. Daar zag hij bij de hoek van de straat twee jongens aankomen.

Zij stapten stevig door, de handen diep in de jaszakken. De kreupele jongen zuchtte. „Zo te kunnen lopen, gezonde benen te hebben.”

De jongens kwamen dichterbij en zagen ook de kreupele jongen. Zij versnelden hun pas. Zij hadden hun kleine vriend Hans herkend. Deze zag nu ook dat het zijn beide vrienden Frans en Jan waren. „Hallo Hans, nog niet klaar voor vandaag?” De beide vrienden stonden nu voor hem.

„Nog niet, Frans, alleen deze boodschappen nog naar mevrouw Van Hoogstraten brengen.”

„Kom, geef mij die tas maar, Hans. Dan breng ik je er even heen.”

De stevige twaalfjarige Frans nam de zware tas van Hans over.

„Ga je nog even mee, Jan?”

„Ja, dat is goed, Frans.”

De drie jongens liepen nu langzaam verder. Hans tussen zijn beide vrienden in. Nu hij de zware tas niet meer hoefde te sjouwen, ging het lopen ook wát beter. De regen hield eindelijk op, en de loodgrijze lucht werd lichter.

„Hè, gelukkig,” zei Hans. „Ik ben doornat en koud.” Hij schudde de regendroppels van zijn natte kleren.

Na een minuut of tien kwamen zij op de brede laan,

waar mevrouw Van Hoogstraten woonde. Vlak bij het huis gaf Frans de tas aan Hans terug.

„Zo Hans, nu gaan wij naar huis. Verder gaat het wel alleen, hè? Je bent nu zelf ook gauw thuis.”

„Ja, hoor! dank je wel.”

„Dag Hans, tot morgen. Ik wacht hier op de hoek van de laan wel op je, dan gaan we samen naar school.”

„Dag Frans, dag Jan.” Hans keek de beide jongens nog even na en belde toen bij mevrouw Van Hoogstraten.

Frans en Jan zetten nu weer flink de pas er in, om hun verloren tijd in te halen. Zij moesten om zes uur eten, en het was er niet ver meer vandaan.

Kreupele Hans zat bij Frans in de klas. En al was het verschil tussen de stevige, gezonde, blonde jongen en de kleine, donkere, kreupele ook nog zo groot, zij waren goeie vrienden.

Er zat nog een Hans in hun klas. En om de twee jongens niet te verwarren, had de kleine kreupele de bijnaam gekregen van „Kreupele Hans”.

Er was niemand in de klas, die er ooit aan dacht om het als een scheldnaam te gebruiken. Kreupele Hans werd graag gezien.

Frans was erg stil op de terugweg.

Jan keek hem zo nu en dan eens aan. Dat was hij helemaal niet gewend van zijn vriend Hans. Meestal had hij iets te vertellen. Frans was een prettige, vrolijke jongen. Jan gaf hem een por in zijn zij. „Waar denk jij ineens aan? Je kijkt zo ernstig.”

Frans lachte even.

„Ik dacht aan Hans, Jan! Wat is het toch akelig voor hem dat hij zo kreupel is. En wat zag hij bleek, toen hij daarstraks liep te sjouwen. Aan niets kan hij meedoen en hij zou zo graag willen.” Frans zweeg, en de jongens liepen nu wat rustiger verder. Op de straten was het wat drukker geworden nu het droog was.

Daar schoot een bal over de straat, Jan trapte hem handig terug.

„Zeg, Frans, gaan we Woensdagmiddag nog voetballen?”

„Ja, natuurlijk, het kan een fijne wedstrijd worden. Tenminste als het niet meer zo gaat regenen. Dan kunnen wij beter op het veld gaan zwemmen, geloof ik. Het stond vanmiddag ook al haast onder water. Ga jij op de fiets, Jan?”

„Ja, 't is mij te ver om te lopen. Hoe staat het met jouw fiets? Is je spaarpot nog niet dik genoeg?”

„Nee, jô, dat gaat zo gauw niet. Maar er zit al aardig wat in. Als de winter voorbij is, ben ik een eind op streek. Je weet, ik ben al gauw jarig en dan wordt mijn spaarpot een stuk dikker. Vooral nu mijn familie weet dat ik voor een fiets aan 't sparen ben.”

Zo pratende waren zij bij het huis van Frans gekomen.

„Dag Jan, tot morgen.”

„Ja, bonjour!”

Jan stapte verder en Frans belde aan.

„Zo, jongen, je bent laat. Ga maar gauw je handen wassen en dan vlug aan tafel. Wij zijn al begonnen. We hadden allemaal trek.”

„Ja, Moeder, ik kom zo. Gaat u maar naar binnen. Ik zal aan tafel wel vertellen, waarom ik zo laat ben.”

Hij knapte zich vlug een beetje op, haalde een kam door zijn warrelende, blonde krullen, en ging vlug naar binnen.

„Dag Vader, dag jongens.”

„Dag Frans, ga maar gauw zitten.” Vader schoof nog een beetje opzij en Frans ging naast hem zitten. Even

waren allen stil. Frans vouwde zijn handen en bad. Moeder schepte zijn bord vol.

„Honger, Frans?”

„Ja, Moeder.”

„Vertel eens, deugniet, waar kom jij eigenlijk zo laat vandaan? Je had allang thuis kunnen zijn.” En vader keek Frans vragend aan.

Frans vertelde nu dat hij en Jan kreupele Hans waren tegengekomen. „Hij liep zo te sjouwen, Vader, met een zware tas met boodschappen. Hij liep zo moeilijk op de natte stenen. Ik heb de tas overgenomen en Jan en ik hebben hem tot aan het huis van mevrouw Van Hoogstraten gebracht. Wij moesten natuurlijk langzaam lopen en daarom ben ik zo laat.”

„Zo, jongen, dan is het goed, dus je hebt je goeie daad vandaag alweer gedaan. Ja! ja! zo hoort het ook, als je een goeie padvinder wilt zijn.”

En vader trok Frans plagend aan zijn arm, zodat hij zijn vork niet naar zijn mond kon brengen.

Frans lachte. „Ja, Vader, maar als ik geen padvinder was, had ik het ook gedaan, hoor!”

„Arme Hans,” zei moeder. „Ik heb altijd zo’n medelijden met dat kind. Hij is zo aardig en behulpzaam. Hij draagt zijn lijden zo geduldig. Hij is nog een hele steun voor zijn moeder. Ja, dat gezin is wel erg getroffen.”

„Moeder!” „Ja, Ellie?” „Is Hans z’n vader in de oorlog gestorven?” „Ja, Ellie, in de hongervinter van 1945. Zijn vader was toch al niet zo sterk en heeft de honger-

winter niet overleefd. Het is nog een wonder dat Hans gespaard is gebleven.”

Jopie, Frans' broertje, zat rustig door te eten. Moeder lachte eens naar hem. „Smaakt het, Joop? Eet maar flink, hoor, je moet er nog een grote jongen van worden.”

„Net zo groot als Frans, hè Moeder?”

Ze moesten allemaal lachen om het kleine ventje, dat bewonderend naar zijn grote broer keek.

„Ja, hoor, Joop! Maar eet dan eerst nog deze appel op. Dan wordt je nog veel groter.” En vader gaf hem een blozende appel, die hij uit zijn jaszak toverde.

Jopie's ogen straalden. „Wat een mooie! Dank u, Vader!” Jopie zette zijn sterke, witte tandjes in de geurige appel.

Ellie en Frans keken ook eens schuin naar vaders jaszak. Deze deed of hij niets zag en begon zelf ook aan een appel te peuzelen. Moeder zat stil te lachen. Ze wist wel wat er nu komen zou. En jawel, hoor, Ellie en Frans sprongen tegelijk op en vlogen hun vader om de hals. Deze keek hen verbaasd aan. „Wat komen jullie doen? O, willen jullie ook een appel? Nu, ik zal eens kijken of ik er nog meer heb.” Vader zocht in zijn zakken en haalde er nog drie mooie appels uit. Ellie gaf er één aan moeder en hapte in de andere. „Heerlijk hè, Ellie?”

De appels waren gauw verdwenen.

„Zo, kinderen, nu danken.” Eerbiedig vouwden allen de handen, en vader dankte voor allemaal. Ellie en Frans

hielpen hun moeder met de tafel afruimen. Toen daarna Ellie moeder nog even hielp met de vaten wassen, pakte Frans zijn schooltas om zijn huiswerk te gaan maken. Vader zat de krant te lezen. Hij keek eens schuin naar Frans.

„Frans, kom eens hier!” „Wat is er, Vader?” en hij ging naar hem toe. „Doe dit maar in je spaarpot voor je fiets. Dat is voor je goeie daad.” En vader stopte hem een kwartje in zijn hand.

„Fijn Vader, dank u wel.”

Kreupele Hans was ondertussen ook thuisgekomen. Hij woonde met z'n moeder en zusje in een klein huisje.

Beneden was één kamer met een keukentje. Boven twee slaapkamertjes.

Hans had zijn natte jas en schoenen in de keuken uitgedaan en zich gedroogd.

Moeder had juist de tafel gedekt, toen hij de kamer binnenkwam. Kleine Bep zat al aan tafel en een grote, grijze poes streek zijn kopje langs de poot van haar stoel. Beppie strekte haar handje naar hem uit. „Kom maar, poes, bij de kleine vrouw, straks krijg je ook eten.”

„Miauw!” Met een grote sprong zat hij op Beppie's schoot. Hans ging voor de kachel staan en strekte zijn koude handen er naar uit. „Dag Moeder, dag Beppie.” „Dag Hans, ben je koud? Warm je maar eerst goed

voor je aan tafel gaat. En ga zitten." Zij schoof een stoel naar hem toe en keek bezorgd naar zijn wit gezicht. Wat zag hij er moe uit! En wat sleepte hij met z'n been. Het was net of het erger was dan anders. Hij was stil. En zijn ogen stonden zo bedroefd.

Moeder zuchtte en ging naar de keuken om het eten te halen. Even later zaten zij aan tafel. Stil baden moeder en Hans voor zichzelf. Beppie's heldere stemmetje klonk door de kleine kamer.

„Here, zegen deze spijzen, amen.”

Toen Hans de ogen opende, zag hij dat moeder nog bad en een traan onder haar gesloten oogleden drupte. De maaltijd werd zwijgend gebruikt. Alleen Beppie praatte met de poes, die nu weer naast haar stoel zat. Na het eten ging Hans zijn huiswerk maken. Moeder ging naar de keuken om af te wassen. Daarna bracht zij kleine Bep naar bed.

Hans kon zijn gedachten niet goed bij zijn werk houden. Hij moest steeds aan de middag denken. Aan Frans en Jan, en al de andere jongens uit zijn klas. Allemaal gezonde, flinke jongens, met stevige benen. Woensdagmiddag ging zijn klas weer voetballen. En hij kon nergens aan meedoen. De gymnastiekles op school moest hij ook altijd overslaan. Maar dat was allemaal nog niet zo heel erg. Als hij maar boodschappen kon blijven doen.

Als moeder merkte, dat zijn been weer zo'n pijn deed, mocht hij het vast niet meer doen. Dan moest hij weer gaan rusten. En dat kon niet. Als hij boodschappen

deed voor andere mensen, kreeg hij altijd wat geld. En 's Zaterdags gaf hij het aan moeder. Dan was het soms wel twee of drie gulden. Hij wist dat moeder dat geld niet missen kon. Nu vader er niet meer was om voor hen te werken, hadden ze niet veel geld. Hans wist heel goed hoe duur alles was.

Hans had zijn vader beloofd voor zijn moeder en zusje te zullen zorgen, als hij groot was. Maar dat duurde nog zo lang. Hij boog zich weer over zijn werk heen. Even later kwam moeder binnen met de theepot in haar hand. Zij zette hem op de theetafel en deed de theemuts er over heen.

Zachtjes liep zij door de kamer, pookte het kacheltje wat op, zodat enkele rode vuurkooltjes knetterend in het laatje vielen. Door de mica ruitjes zag zij de heldere vlammetjes tussen de glimmende, zwarte kooltjes doorkomen.

Poes rekte zich lui uit en rolde zich dan behaaglijk in elkaar. Moeder zocht haar naaiwerk op en ging tegenover Hans aan tafel zitten.

Hans werkte zwijgend door, hij keek niet op. Moeder kon zijn gezicht haast niet zien. Hij had zijn hoofd diep over zijn schrift gebogen. En zij zag de pen in zijn hand traag over het papier gaan.

Wat kon er zijn met haar jongen! Wist zij het maar, dan kon zij hem misschien helpen. Maar het was beter niet te vragen wat er aan scheelde. Zij wist, dat als de strijd hem te zwaar werd, hij vanzelf wel bij haar kwam. Zij liet haar werk even rusten en stond op om thee te

schenken. Zij zette een kopje voor Hans neer. „Hier is thee, Hans!”

Even hief hij het hoofd op en zei zacht: „Dank u, Moeder.”

Wat zag hij er toch vermoeid uit. Moeder zag het nu pas goed. Het heldere lamplicht deed het witte gezicht nog meer uitkomen onder het donkere, glanzende haar. Hij zal toch niet ziek worden?

Plotseling duwde Hans zijn boeken opzij en schreide. Hij liet zijn hoofd voorover op tafel vallen. Moeder schrok er van. Hans was altijd zo moedig en opgeruimd. Zij stond op en ging naast hem staan. Zij legde haar hand op zijn gebogen hoofd. „Wat is er, jongen? Vertel het moeder maar, dat is veel beter voor je. Ik zag wel dat je iets hinderde.”

Hans snikte nog zachtjes. Toen hief hij zijn hoofd op en keek haar aan. „Moeder, waarom ben ik kreupel?” Dit had moeder niet verwacht. Zij drukte zijn hoofd dicht tegen zich aan en streefde zijn haren. De tranen sprongen haar in de ogen. Was het zó moeilijk voor haar jongen? Voelde hij het nu erger dan toen hij nog een klein kind was?

Arme Hans! Zij nam zijn hoofd tussen haar beide handen en keek hem in de blauwe ogen.

„Hans, wat je daar vraagt, is erg moeilijk. Moeder weet ook niet, waarom jij kreupel bent. Er is er maar één, die dat weet, kind, God alleen. En Gods wegen zijn niet altijd de gemakkelijkste. Zij zijn wonderlijk en voor ons niet altijd te begrijpen. Maar wij weten dat God

altijd het goede met ons voor heeft. Je bent nog zo jong, Hans, maar probeer te aanvaarden wat je opgelegd is. Bid er om. Ons lijden is zo klein, vergeleken bij wat de Here Jezus voor ons geleden heeft. Toen je

vader stierf, glimlachte hij en zei tegen mij: Het leven zal zwaar voor je worden, leg het in Zijn handen, en Hij zal over jullie waken.”

Hans, met zijn hoofd tegen moeders borst gedrukt, had stil geluisterd. Het snikken was opgehouden.

„Denk eens aan Tommy van de overkant, die blind is. Hij is zo vrolijk en zingt van de zon en de bloemen, terwijl hij ze niet eens kan zien.”

Hans maakte zich los uit moeders armen. „Ja, Moeder, ik weet het, blind zijn is veel erger. Ik was kinderachtig, ik heb het zo goed bij u.”

„Kom, Hans, laten wij nog een kopje thee drinken en dan gaan slapen. Je hebt rust nodig.”

Hans ruimde zijn boeken en schriften op. Moeder schonk nog een kopje thee in en zong zachtjes:

„De Heer is mijn Herder.”

Hans glimlachte weer. Wat was moeder toch lief! Hij keek naar de spreuk boven de deur.

„Waar liefde woont gebied de Heer Zijn zegen.”

Ja, hier in hun kleine huisje woonde liefde. Hij zou toch met niemand willen ruilen.

Boven op zijn eigen kamertje, waar hij zich had uitgekleeft, bleef Hans in diep nadenken voor het venster staan. De lucht was helder geworden. En de maan wierp een zilveren straal in de kleine kamer. Hoe rustig en vredig was het hier. Hij zocht met z'n ogen de heldere hemel af. Daar boven, achter het oneindige uitspansel, was God de Heer, die over hem waakte. Toen vouwde hij zijn handen en knielde neer.

Hij bad om kracht, om zijn lijden geduldig te kunnen dragen.

Hij bad voor zijn moeder en zusje. En het werd rustig in het hart van kreupele Hans. Even later sliep hij, een glimlach op zijn gezicht.

Het was een paar weken later. Frans en Hans kwamen uit school. Frans had het druk over zijn verjaardag, die de vorige dag geweest was. Zijn spaarpot was aardig zwaar geworden.

„Fijn, Hans, als ik van de zomer een fiets heb! Jan en ik gaan kamperen en dan kunnen wij fijne fietstochten maken.”

„Ga je ook op de fiets naar school, net als Jan?” vroeg Hans.

„Ja, natuurlijk, maar dan neem ik jou achterop.” De jongens lachten.

„Ik ga met je mee tot aan de hoek, Hans! Dan ga ik vlug naar huis, ik heb gisteren niet veel aan mijn huiswerk gedaan.”

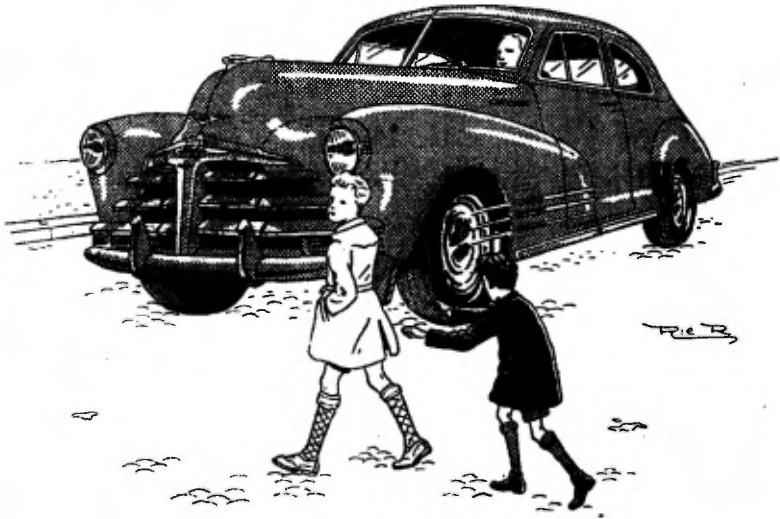
Al babbelend staken de jongens de straat over en letten daardoor niet goed op het verkeer. Plotseling kwam een grote, blauwe auto de hoek van de straat om.

De claxon toeterde. De jongens schrokken van het scherpe geluid.

Hans bleef staan, maar Frans liep snel door. Hans zag het grote gevaar voor zijn vriend. En als een flits ging het door hem heen: „Lieve Heer! red hem.” Toen spande hij zijn uiterste kracht in en liep hem na. De remmen van de wagen knarsten. Maar de vaart was te groot om plotseling te kunnen stoppen. De auto gleed nog enkele meters door en stond toen stil.

Midden op de straat stond Frans wit en bevend. Kreupele Hans lag op de grond. Juist bijtijds had hij, met een wonderlijke kracht, Frans voor de auto terugge-

trokken. Maar door de schok was hij uitgegleden en gevallen. En de wagen had hem geraakt. Hans werd naar het ziekenhuis gebracht. Zijn kreupel been was gebroken. Frans was meegegaan. O! wat was dat erg voor Hans en voor zijn moeder. Frans huilde, toen de dokter hem vroeg hoe het ge-

beurd was. Frans wist het niet. Hij had, toen hij overliep, alleen gevoeld, dat hij ineens aan zijn arm teruggetrokken werd.

„Nou jongen,” en de dokter legde zijn hand op Frans z'n schouder, „je mag onze lieve Heer wel danken, deze jongen heeft jou misschien het leven gered.”

Hans' moeder werd gehaald en Frans werd met de auto thuis gebracht. Zijn ouders schrokken erg, toen ze

hoorden wat er gebeurd was. Zijn moeder ging diezelfde avond nog naar Hans' huis.

Het werden triestige dagen in beide gezinnen. Hans moest zeker wel zes weken in het ziekenhuis blijven. Zes weken? Dan was het Kerstmis! Zijn moeder hoopte dat hij voor die tijd weer thuis zou zijn.

Frans ging zoveel hij kon Hans bezoeken en bracht dan dikwijls wat lekkers of wat fruit mee, dat moeder hem gegeven had.

Gelukkig had Hans al gauw geen pijn meer. De zusters in het ziekenhuis hielden veel van hem. Hij was een lieve, makkelijke patiënt. Alleen vond Hans het zo heel erg, dat hij voorlopig geen boodschappen kon doen. Nu kon hij al die weken niets verdienen. De ouders van Frans hadden hier ook aan gedacht. Zij zaten stil aan tafel. „Ja,” zei moeder, „hier moet geholpen worden, maar hoe moeten wij dat doen? Wij hebben het zelf niet zo erg breed en er komt zoveel kijken. Ik doe alles al zo zuinig mogelijk, ik kan geen drie gulden in de week missen. En toch zal het moeten. Wij mogen niet vergeten wat Hans voor ons gedaan heeft. Ik moet ook een nieuwe broek en trui voor hem kopen. Wat hij aanhad is helemaal kapot gegaan. Ik moet er niet aan denken, wat er gebeurd zou zijn, als Hans onze Frans niet bijtijds had gered.” Moeder kon niet verder spreken, de tranen sprongen in haar ogen.

Vader was opgestaan en liep met zijn handen op de rug door de kamer. Toen bleef hij voor moeder staan. En z'n stem klonk vastberaden: „Er is iemand, die dat be-

talen kan, moeder! En dat is onze Frans. Hij zal nu wel wat langer op zijn fiets moeten wachten. Maar daar zal hij wel vrede mee hebben, al zal het een teleurstelling zijn.”

Moeder keek vader aan. „Zou dat werkelijk nodig zijn? Hij was zo blij dat hij al zoveel had. Misschien, als ik nog zuiniger ben, dat ik het dan wel kan missen.”

Vader legde zijn hand op haar schouder en zei:

„Nee, Moeder, daar komt niets van in. Het is heel goed dat Frans dat zelf doet. Als door een wonder is hij gespaard gebleven. De Here Jezus heeft kreupele Hans de kracht gegeven om hem te redden; dan mag voor Frans geen offer te groot zijn.”

Moeder keek hem aan en zuchtte even. „Ja, je hebt gelijk. Ik zal het hem straks zeggen als hij thuis komt.”

Een half uurtje later kwam Frans thuis. Hij was nog even bij Hans z'n moeder geweest, om te vragen hoe het met hem ging.

„Hoe is het met Hans?”

„Gelukkig goed, Moeder, maar als hij uit het ziekenhuis komt, moet hij nog een maand thuis blijven. Hij is zo zwak, heeft de dokter gezegd.”

„Dat is heel erg, Frans, ook voor zijn moeder. Heb jij er wel eens aan gedacht dat Hans nu niets verdienen kan voor haar?”

Frans kleurde. „Eerst dacht ik daar niet aan, maar vanmiddag, toen ik zag hoe arm Hans' moeder het heeft, dacht ik daar wel aan.”

Moeder trok Frans naar zich toe. „Frans, kijk mij eens

aan. Onze lieve Heer heeft jou gespaard; maar Hans getroffen, jongen! Weet je, dat jij nu zijn moeder kunt helpen zolang hij niets kan verdienen?"

Frans keek zijn moeder verschrikt aan. „Moeder! U bedoelt dat ik mijn spaargeld aan Hans z'n moeder geef?"

Moeder knikte.

Frans maakte zich los en draaide zich om. Hij wou zijn tranen niet laten zien. Het was zo moeilijk voor hem. Hij had zo gehoopt de volgende zomer zijn fiets te hebben.

Maar als Hans hem nu niet gered had? Dan lag hij zelf nu in het ziekenhuis, of misschien nog erger. Hij keek eens naar zijn benen. Die waren stevig! Hij kon goed lopen en de fiets zou hij dan later wel krijgen. Hans had zoveel gedaan voor hem. Hij slikte zijn tranen weg en ging naar moeder toe, die rustig aan tafel kousen zat te stoppen. Zij wist dat haar jongen even moest strijden.

„Moeder, vanavond nog ga ik het geld brengen, gaat u mee?"

Moeder kuste hem dankbaar. „Ja, Frans, wij zullen samen gaan.

Hans ligt nu al vijf weken in het ziekenhuis. Het gaat gelukkig goed met hem. Hij ziet er best uit en is wat dikker geworden. Het rusten heeft hem goed gedaan. De zusters hadden hem veel melk laten

drinken. Nog één week, en dan komt hij thuis.

Twee dagen voor Kerstmis. Wat is Hans blij! Moeder zou zijn bed beneden in de kamer zetten, dat was veel gezelliger en lekker warm.

Het was nu echt winterweer geworden. Frans en al de andere kinderen uit de klas waren blij dat Hans weer thuis kwam. Zij hadden allemaal wat geld meegebracht om een mooi boek te kunnen kopen voor Hans. Morgen mocht Frans de nieuwe broek en trui naar het ziekenhuis brengen.

De meneer, die hem met zijn auto aangereden had, was een lekkere, warme winterjas komen brengen. En zo was alles gelukkig goed afgelopen voor Hans en zijn moeder.

Frans was ook weer de oude, vrolijke jongen geworden. Hij dacht er niet meer aan, dat zijn spaarpot zo leeg geworden was. Met Nieuwjaar ging hij weer opnieuw beginnen.

Op school was het de laatste dagen voor de vakantie erg gezellig. Vooral de middagen, als de lampen vroeg brandden en de gordijnen gesloten waren. Als de onderwijzer ging vertellen, gingen zij met z'n drieën of vieren in een bank zitten, zodat het een gezellig clubje werd. Laat het buiten dan maar stormen, regenen of hagelen. Hoe harder de regen of hagel tegen de ruiten tikte, hoe harder zij de wind om de school hoorden loeien, hoe behaaglijker het in het goed verwarmde lokaal was. De laatste dagen waren de kinderen in de

hoogste klas erg druk, een beetje rumoerig. De onderwijzer nam het hun niet kwalijk. Hij zag het maar wat door de vingers. Hij begreep best waarover zij wat opgewonden waren. De hele klas had deelgenomen aan een tekenwedstrijd. En vanmorgen hadden zij hun tekeningen bij hem ingeleverd.

Er waren mooie prijzen aan verbonden, en als hoofdprijs een fiets. Zij hadden een vrije tekening mogen maken en allemaal hadden zij erg hun best gedaan. Maar hun school was niet de enige, die meedeed.

Toen meneer de tekeningen ophaalde, zei hij lachend: „Nou jongens, ik ben blij dat ik ze niet behoef uit te zoeken, er zijn werkelijk heel goeie bij. En dan is het een moeilijk werk.”

De kinderen hadden ze onder elkaar ook bekeken en de meeste vonden die van Frans het mooist. Hij had werkelijk aanleg voor tekenen en hield er veel van. Natuurlijk zaten er op de andere scholen ook wel jongens of meisjes, die het goed konden. Maar buiten de fiets kon hij ook nog wat anders winnen. Dat zou ook leuk zijn. Er waren mooie boeken, een tekendoos, kleurpotloden, een verfdoos en nog meer leuke dingen. Maar als hij nu toch de fiets eens won! Wat zou dat fijn zijn! Zijn gedachten dwaalden van zijn werk af. Hij zag de zomer, de bossen, de hei. De zon stralend aan een heldere, blauwe hemel. Het was zelfs of hij in het dichte kreupelhout de vogels hoorde fluiten.

Hij zag Jan en zichzelf, genietend van dit alles, rijdend op zijn mooie, nieuwe fiets op de smalle zandwegen, die

zich kronkelden tussen de hoge sparren en dennebomen. Klimmend en dalend. En dan heerlijk uitrusten, languit op de hei liggen. Je bruin laten bakken door de zon.

Frans werd uit zijn gepeins gehaald door de stem van de onderwijzer. „Frans, waar zit jij met je gedachten? Het is maar goed dat het gauw vier uur is. Er is vanmiddag niet veel met jullie te beginnen.”

Frans kreeg een kleur en lachte maar even. Hij kon toch moeilijk zeggen dat hij zichzelf al had zien fietsen? Het was een uitgelaten stelletje jongens en meisjes, dat om vier uur de school uitstormde. Nog twee dagen, dan wisten zij of er een prijs in hun klas was gevallen. Hoofdschuddend en lachend keek de onderwijzer het groepje na. „Nou, nou, dat belooft nog meer wind. 't Is goed dat de vakantie voor de deur staat.”

Frans liep vlug naar huis. Morgen ging hij met nog enkele jongens een boek kopen voor Hans. Als hij thuis was, zou Frans het gaan brengen uit naam van de hele klas. Later mochten de andere kinderen om beurten hem ook eens opzoeken.

Frans kon die avond maar niet in slaap komen. Hij moest steeds aan de wedstrijd denken. Eindelijk, de klok had allang twaalf uur geslagen, sliep hij in.

Maar zijn slaap was onrustig en al gauw droomde hij. Hij zag zichzelf lopen in een drukke straat. De auto's vlogen over de weg. Hij wou oversteken, maar werd gegrepen door een grote wagen. Zij brachten hem naar het ziekenhuis en hij hoorde de dokter zeggen: „Hij zal

zijn hele leven kreupel blijven." Frans begon te huilen en schrok wakker. Later, tegen de ochtend, droomde hij opnieuw. Hij droomde van de tekenwedstrijd. Hij had de fiets gewonnen. De meester riep hem, hij kwam uit de bank, moeilijk lopend, zijn been was kreupel. O,

wat fijn dat hij de fiets gewonnen had. Nu hoefde hij niet zoveel meer te lopen. En werd hij niet meer zo verschrikkelijk moe! En juist toen de onderwijzer de fiets aan hem wou geven, werd hij wakker door het geratel van de wekker.

Nog half slaperig ging hij overeind in z'n bed zitten. Wat was er met hem gebeurd? Hoe kwam hij ineens in

zijn bed? Hij was toch op school en had de fiets gewonnen?

Ineens was hij klaarwakker. Hij keek naar zijn benen. Hè, gelukkig, hij had het maar gedroomd, dat hij kreupel was.

De laatste dag voor de vakantie was aangebroken. Het was erg stil in de klas. De onderwijzer las voor uit een spannend boek. Maar ditmaal kan het de kinderen niet erg boeien. Zij waren met hun gedachten bij de tekenwedstrijd. Straks, na het voorlezen, zou meneer vertellen of er prijzen waren. Zij hadden hem zo nu en dan zien glimlachen. Maar hij had er met geen woord over gesproken.

Het hoofdstuk was uit, en nu deed hij het boek langzaam dicht. Hij keek de klas eens rond. Wat een spanning! De kinderen konden haast niet meer stil zitten. Enkelen zaten met vuurrode kleuren. De onderwijzer stond op en ging tussen de rijen staan. „En nu, kinderen, zal ik jullie vertellen hoe het met de tekenwedstrijd staat. Hier in de klas zijn vier prijzen gevallen. Dat is mooi, hè?”

Frans kneep zijn handen tot vuisten, hij had wel willen juichen. In spanning keken zij meneer aan. Deze liep nu naar de kast en haalde er drie pakjes uit. Hij bekeek de namen, die er op stonden. „Piet Verboom, kom hier, jongen, jij hebt een boek gewonnen. Annetje Stoffels een vulpotlood en Jaap Verburg een tekendoos. Ik

hoop dat jullie er plezier van zult hebben.”

De drie kinderen namen overgelukkig hun prijs in ontvangst. De rest van de klas werd wat onrustig, zij keken naar Frans. Deze zat strak voor zich uit te staren. Hij wist niet wat hij er van denken moest. Zijn tekening was toch ook mooi?

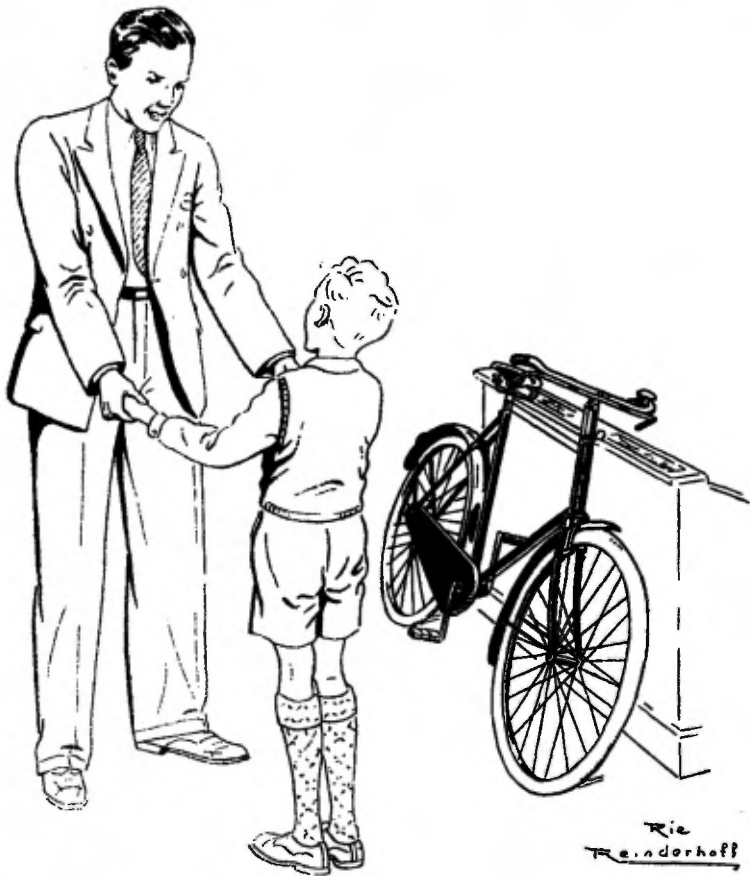
Meneer nam weer het woord. „En nu komen wij aan de laatste prijs, en wel — de hoofdprijs. Eén van onze leerlingen heeft de fiets gewonnen en wij zijn er trots op.” Frans werd beurtelings rood en wit. Alle kinderen zaten hem aan te kijken. Het suisde in zijn oren en de stem van meneer klonk dof. „Jullie willen nu natuurlijk graag weten, wie de fiets gewonnen heeft. Nu, het is...” Hier hield hij plagend even op. Maar als een storm ging het nu door de klas: „Frans! Frans!”

Meneer hield lachend zijn handen voor zijn oren. Toen het iets kalmer werd, klapte hij in zijn handen. „Nu allemaal even stil, jongens. Frans, kom jij eens hier! De kinderen hebben gelijk. Jij hebt de fiets gewonnen. Ik zal hem halen.” Meneer ging naar de gang, verdween even om de hoek, om terug te komen met een prachtige, nieuwe fiets aan zijn hand. De kinderen waren haast niet te houden. Zij juichten en schreeuwden van belang!

Frans wist van blijdschap niet wat hij doen moest. Hij keek alleen maar verbaasd van meneer naar de fiets. Hij kon nog niet goed begrijpen dat deze werkelijk van hem was.

„En, Frans?” lachte meneer. „Wat zeg je er van? Ben

je er zo van geschrokken, dat je je tong verloren bent?
Dat ben ik anders niet van je gewend, kerel.”

Nu lachte Frans ook. „Hij is prachtig, meneer. Ik dank u wel.”

„Je hebt hem eerlijk verdiend, jongen, en ik hoop dat je er veel plezier van mag beleven.” Meneer stak zijn hand naar Frans uit. Maar deze aarzelde de zijne er

in te leggen. Wat keek hij ineens ernstig. Frans dacht plotseling aan zijn droom. Die was uitgekomen, hij had de fiets gewonnen. Maar hij had ook gedroomd dat hij kreupel was en dat was hij gelukkig niet. Zijn hart begon sneller te kloppen. Het was of een stem van binnen zei: „Jij bent niet kreupel, maar Hans wel.” Hij probeerde het niet te horen. Maar de stem werd luider. Frans luisterde er naar. Met blijde ogen keek hij nu de onderwijzer aan. Even trilde zijn stem, toen klonk het flink: „Meneer, mag ik met de fiets doen wat ik wil?” Verwonderd keek deze hem aan. „Natuurlijk, Frans, het is toch jouw fiets.”

„Dan” — en Frans slikte even — „is de fiets voor kreupele Hans!”

Een ogenblik was het ontroerend stil in de klas. Toen ging er een gejuich op.

Meneer had de fiets tegen een bank gezet en stak hem beide handen toe. „Weet je wel goed wat je zegt, Frans?” Maar nu kon Frans weer vrijuit lachen. „Ja, meneer, ik weet het heel goed. Ik heb gezonde, stevige benen. Ik kan wat langer wachten op een fiets. Maar kreupele Hans heeft hem nodig!”

Hans is weer twee dagen thuis, en nu is het Kerstmis. Kerstmorgen. Hans ligt in zijn bed. Hij ziet er zo gelukkig uit. Hij is zo blij dat hij weer thuis is. Er stonden bloemen en een paar schaaltes fruit. Dat

had hij allemaal gekregen van mensen, die van hem hielden.

Op het tafeltje naast zijn bed lag het boek, dat hij van zijn klasgenootjes gekregen had. Meneer was ook geweest. Hij had een pakje op zijn bed gelegd.

Hans had een kleur gekregen van blijdschap, toen er een mooie verfdoois en een dik kleurboek uitkwamen. En dan — zijn fiets, hij moest er steeds aan denken. Hij kon haast niet geloven dat het mooie karretje van hem was.

En Frans was even blij geweest als hij, toen hij het bracht. Moeder had gehuild en Frans gekust. Hans had gelachen om zijn verlegen gezicht. Wat fijn toch, dat hij nog voor Kerstmis thuis was gekomen! Nu kon hij samen met moeder en Beppie Kerstfeest vieren.

Waar was Beppie? O, daar zat zij op de grond met haar pop te spelen. Zij fluisterde pop allemaal lieve woordjes in en wiegde haar dan in haar armen.

De poes lag zachtjes te spinnen voor de kachel.

Heerlijk warm was het hier. Straks kwam moeder thuis.

Zij was naar de kerk.

Hans kon precies door het raam naar buiten kijken. Leuk was dat! Maar nu was het erg stil op straat. Hij keek naar de bomen, die aan de stoepkant stonden. Wat waren zij kaal met hun dorre, donkere takken. En daar boven een erg grauwe lucht.

Zie, daar ging het sneeuwen! Dichter en dikker vielen de vlokken neer. De straat was al gauw met een laagje sneeuw bedekt. De kale takken werden mooi door de

witte sneeuw, die er op bleef liggen.

Een witte Kerstmis! Bij de burens speelde de radio. Hans luisterde. Hij hoorde orgelspel en een kinderkoor. Hij kon de woorden verstaan.

„Er is een kindeke geboren op aard’.”

Hoor! daar luidden de kerstklokken!

Zachtjes stierf het geluid weg.

De sneeuw plakte op de ruiten.

Hij hoorde de wind. Maar het deerde hem niet. Zachtjes zong hij.

Wat deert het ons, of het al wintert rondom.

Wat deert ons die schijnbare dood.

Zolang nog de kerstklokken luiden alom,

Zolang heeft ons harte geen nood.

Laat dorren de velden,

Laat vallen de blaas,

Wij hebben de boodschap

Der liefde verstaan.

Hans vouwde zijn handen en bad.

Heer, ik dank U voor alles,

Ook al ben ik kreupel.